

Zaaknummer : 01040415
Ons Kenmerk : ODH642649
Datum : 19-5-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming – Beheer en schadebestrijding

Onderwerp

Bij besluit van 25 oktober 2018 met kenmerk: ODH-2021-00065317 hebben wij een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, van de Wet natuurbescherming gegeven om de omvang van de populatie van de muskusrat (*Ondatra zibethicus*) en de beverrat (*Myocastor coypus*) te beperken in de provincie Zuid-Holland. De opdracht is voor onbepaalde tijd gegeven aan Muskusrattenbeheer Rivierenland en Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland.

Op 10 en 15 augustus 2022 hebben Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden verzocht om de opdracht te wijzigen. Met de wijziging wordt beoogd om gebruik van het luchtdrukgeweer mogelijk te maken voor het op afstand doden van de muskusrat en de beverrat na zonsondergang en voor zonsopgang en deze te voorzien van nachtzichtapparatuur.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de opdracht van 25 oktober 2018 met kenmerk: ODH-2021-00065317 te wijzigen;
- II. dat besluitonderdeel IV, van de opdracht van 25 oktober 2018 met kenmerk: ODH-2021-00065317 als volgt komt te luiden:
dat ter uitvoering van de opdracht als bedoeld onder beslispoint I. ontheffing te verlenen van de verboden zoals bepaald in:
 - artikel 3.24, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, in samenhang met artikel 3.10, aanhef en onder e, van het Besluit natuurbescherming voor wat betreft het verbod om zich buiten gebouwen te bevinden met vangkooien;
 - artikel 3.26, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het verbod een geweer te gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;
 - artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, in samenhang met artikel 3.16, eerste lid, onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het verbod een geweer te gebruiken binnen de bebouwde kom of op terreinen als bedoeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming;
 - artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, in samenhang met artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het verbod een geweer te voorzien van een geluiddemper, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
 - artikel 3.26, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, in samenhang met artikel 3.16, eerste lid, onder b, van het Besluit natuurbescherming, voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- III. dat voorschrift 5 wordt gewijzigd en de voorschriften 10 en 11 worden toegevoegd zoals omschreven onder Voorschriften;
- IV. dat deze wijziging geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit;

- V. dat de opdracht van 25 oktober 2018, met kenmerk ODH-2021-00065317 voor het overige onverminderd van toepassing blijft.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Gewijzigde voorschriften

5. Gasdruk- en luchtdrukwapens mogen worden gebruikt voor het doden van levend in de kooi gevangen muskusratten, beverratten of bruine ratten. Gasdruk- en luchtdrukwapens mogen tevens gebruikt worden voor het op afstand doden van de muskusrat en beverrat.

Aanvullende voorschriften

10. Het luchtdrukgeweer mag alleen worden gebruikt voor zover het kaliber minimaal 5.5 millimeter en de mondingsenergie minimaal 40 Joule bedraagt.
11. De luchtdrukkogels en/of pellets behorend bij het luchtdrukgeweer dienen een gewicht te hebben van minimaal 14 grain.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 25 oktober 2018 met kenmerk: ODH-2021-00065317 hebben wij een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) gegeven om de omvang van de populatie van de muskusrat (*Ondatra zibethicus*) en de beverrat (*Myocastor coypus*) te beperken in de provincie Zuid-Holland. De opdracht is voor onbepaalde tijd verleend aan Muskusrattenbeheer Rivierenland en Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland.

Op 11 augustus 2022 hebben Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden verzocht om de opdracht te wijzigen. Met de wijziging wordt beoogd om het gebruik mogelijk te maken van het luchtdrukgeweer voor het op afstand doden van de muskusrat en de beverrat na zonsondergang en voor zonsopgang en voorzien van nachtzichtapparatuur.

Bij het verzoek zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Wijzigingsverzoek Wnb opdracht, Waterschap Rivierenland, Kenmerk: 2022111038/2022111200, 10 augustus 2022;
- Wijzigingsverzoek Wnb opdracht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Kenmerk: DM1900935, 15 augustus 2022.

Op 23 december 2022 hebben wij per e-mail verzocht om aanvullende gegevens.

Op 28 december 2022 hebben wij de gevraagde gegevens ontvangen.

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Zienswijzen PM

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 28 maart 2023 tot 9 mei 2023.

Er zijn geen zienswijzen ingebracht.

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn geen wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader

Het verzoek is getoetst aan de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb).

Beoordeling

Verzoek

Het beheer van de muskusrat en de beverrat wordt binnen de provincie Zuid-Holland gecoördineerd door Muskusrattenbeheer Rivierenland en Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland, welke zijn ondergebracht bij het Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De afgelopen jaren hebben Muskusrattenbeheer Rivierenland en Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland, middels de bovengenoemde opdracht, de populaties van de muskusrat en de beverrat binnen de provincie Zuid-Holland zoveel mogelijk beperkt. Het beperken van de populaties van deze soorten draagt bij aan de bescherming van de Zuid-Hollandse dijklichamen en is daarmee in het belang van de openbare veiligheid. Tevens draagt de opdracht bij aan de bescherming van de flora en fauna, de volksgezondheid en de preventie van schade aan gewassen. Hiervoor is gebruik gemaakt van de ruimte die de opdracht biedt en tot nu toe is deze ruimte voldoende gebleken. Echter, Muskusrattenbeheer Rivierenland en Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland geven aan dat de omstandigheden in het veld en de toe te passen vangmethode veranderen. Hierdoor is de wens ontstaan om de manier van bestrijden aan te passen om de bestrijding zo effectief mogelijk te kunnen blijven uitvoeren.

Sinds 1988 is de bever, dankzij herintroductie, weer in Nederland aanwezig. De soort gedijt goed en inmiddels zijn de bevers verspreid over grote delen van Nederland, waaronder de provincie Zuid-Holland. De bever maakt, net als de muskusrat en beverrat, holen in oevers en dijklichamen. In de praktijk blijkt dat de muskusrat en beverrat ook gebruik maken van beverholten als verblijfplaats. Het plaatsen van vangmiddelen in of nabij beverholten is niet mogelijk, aangezien bevers beschermd zijn en met het plaatsen van vangmiddelen voor muskus- en beverratten kunnen er mogelijk bevers gevangen worden.

Deze wijziging moet uitkomst bieden in gevallen waarin de muskusrat of beverrat wordt aangetroffen, maar waarvoor de huidige opdracht onvoldoende ruimte biedt. Door toepassing van gerichtere middelen kunnen specifiek muskusratten en beverratten worden beheerd in de directe nabijheid van een beverhol of -burcht. Bovendien kan door het inzetten van gasdruk- of luchtdrukwapens in plaats van vangkooien onnodige bijvangst van bevers of otters worden voorkomen. Hoewel niet opzettelijk, is bijvangst één van de nadelen van het gebruik van vangkooien voor muskusratten en beverratten. Bijvangst van de otter en de bever kan hiermee worden uitgesloten.

Om deze redenen verzoeken Waterschap Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden het gebruik van het luchtdrukgeweer te verruimen. Zij willen het luchtdrukgeweer ook buiten de bebouwde kom kunnen toepassen om muskusratten en beverratten te kunnen doden. Tevens willen zij dat kunnen doen tussen zonsondergang en zonsopgang, waarbij het nodig is dat het luchtdrukgeweer voorzien is van nachtzichtapparatuur.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat het nodig is om de verzochte aanpassing door te voeren. Wij hebben voorschrift 5 daarom gewijzigd.

Middelen en methoden

Bestrijding voor zonsopkomst en na zonsondergang en nachtzichtapparatuur

De verzoekers geven aan dat de muskusrat en beverrat voornamelijk in de nacht en schemering actief zijn. Derhalve is bestrijding in de nacht en schemering veruit het meest effectief. Gelet hierop is het nodig om te kunnen bestrijden voor zonsopkomst en na zonsondergang en gebruik te kunnen maken van nachtzichtapparatuur. Derhalve verlenen wij aanvullend ontheffing voor wat betreft het verbod een geweer te voorzien van een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten (artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb, in

samenhang met artikel 3.13, vierde lid, van het Besluit natuurbescherming). Daarnaast verlenen wij ontheffing voor wat betreft het gebruik van een luchtdrukgeweer tussen zonsondergang en zonsopkomst (artikel 3.26, tweede lid, van de Wnb, in samenhang met artikel 3.16, eerste lid, onder b, van het Besluit natuurbescherming).

Kaliber en mondingsenergie

Voor het op afstand doden van de muskusrat en beverrat stellen wij de volgende eisen aan de gebruikte middelen. Het gasdruk- of luchtdrukwapen dient minimaal kaliber 5.5 millimeter met een minimale mondingsenergie van 40 Joule conform de fabrieksspecificaties. Deze dient te worden gebruikt in combinatie met munitie van minimaal 14 grain. Dit is geborgd in de voorschriften 10 en 11.

Conclusie

Aan het verzoek tot wijziging van het besluit van 25 oktober 2018 met kenmerk ODH-2021-00065317 kan worden voldaan.